
ADVIESNOTA

aan burgemeester en wethouders

Registratie nummer	BPR2100497 / 21INT00497	7 december 2021
Steller:	Arjan van der Weerd, Ruimtelijke Ontwikkeling en Beleid	
Portefeuillehouder:	Wethouder Laan en wethouder Ruseler	
Publicatie:	Openbaar	
Onderwerp:	Aanvraag subsidie door Eneco ten behoeve van Nieuwe Energie voor Groenoord.	
Betrokken afdelingen:	Ruimtelijke Ontwikkeling & Beleid	
Begrotingsprogramma:	Ruimtelijke inrichting in samenhang (RIS)	
Planning:	Besluit college 7 december 2021	

A. Gevraagd besluit:

Het college besluit:

1. Conform de daartoe opgestelde subsidieverleningsbeschikking en de bijbehorende Uitvoeringsovereenkomst lening voor de projectbijdragen voor particuliere woningeigenaren, aan Eneco voorwaardelijk subsidie in de vorm van een lening te verlenen;
2. Het Coördinatiepunt Staatssteun van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de steunmaatregel via de kennisgevingsprocedure art. 46 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) voor te leggen;
3. Niet eerder tot bevoorschotting van de projectbijdragen voor particuliere woningeigenaren en het verlenen van subsidie en het sluiten van de Uitvoeringsovereenkomst lening over te gaan dan nadat de kennisgevingsprocedure AGVV volledig is afgerond, maar uiterlijk in het eerste kwartaal 2022, zoals in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) is afgesproken;
4. Om de betaling van de projectbijdragen gemeentelijk vastgoed aan Eneco rechtmatig te laten verlopen, wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om via de eerste Technische Aanpassing 2022 een investeringskrediet van € 1.075.331 te laten voteren.
5. Geheimhouding op te leggen op:
 - a. Het rapport van feitelijke bevindingen met betrekking tot 'Nieuwe Energie voor Groenoord' van Daamen & van Sluis Accountants en Belastingadviseurs;
 - b. Toelichting op de AGVV kennisgeving: Nieuwe Energie voor Groenoord;
 - c. Ingevuld publicatieblad van de Europese Unie bijlage II: gegevens betreffende op de voorwaarden van deze verordening vrijgestelde staatsteun.op grond van art. 25 lid 2 van de Gemeentewet en in samenhang met art 10 lid 2 sub. g van de Wet openbaarheid van Bestuur.

B. Aanleiding:

Op 15 december 2020 heeft Eneco een verzoek tot het verlenen van subsidie ex art. 4:21 jo 4:23 Awb jo art. 2 van de Algemene Subsidieregeling Schiedam 2017 (ASR 2017) en een verzoek tot het verlenen van staatsteun (onder toepassing van art 46 AGVV) ingediend.

De aanvraag behelst tevens een verzoek tot een lening in het kader van de voorfinanciering van projectbijdragen voor particuliere woningeigenaren ad. € 3.816.141 (prijspeil 2020) en de vooruitbetaling van de projectbijdragen voor gemeentelijk vastgoed ad € 1.023.844 (prijspeil 2020). In haar aanvraag motiveert Eneco tevens te voldoen aan de criteria, die art. 46 van de AGVV stelt, om voor steun in aanmerking te komen. Zij vraagt de gemeente (conform hoofdstuk 9 van de SOK) de kennisgevingsprocedure te starten.

C. Maatschappelijk doel:

De gemeente, Woonplus en Eneco hebben gezamenlijk de ambitie om Groenord aardgasvrij te maken. Door het realiseren van een warmtenet vermindert de CO₂ uitstoot van al het vastgoed in de wijk. Hierdoor ontstaan ook koppelkansen, zodat de kwaliteit van de leefomgeving zowel op korte - als lange termijn kan verbeteren.

Eneco en de gemeente hebben in de businesscase, de SOK en de Concessieovereenkomst (CO) afspraken gemaakt over de vooruitbetaling en voorfinanciering van de projectbijdragen, zodat de overstap naar duurzamere warmte op wijkniveau woonlastenneutraal aan particuliere woningeigenaren kan worden aangeboden.

D. Argumenten:

1.1 De financieringsconstructie draagt bij aan de woonlastenneutraliteit.

In art 1.4 van de SOK maken Eneco, Woonplus en de gemeente afspraken over de risico- en kostenverdeling en de inzet van subsidies voor de aanleg van het warmtenet. Door de vooruitbetaling en de voorfinanciering van de projectbijdragen is Eneco in staat zowel een financieringskorting van € 500 per woonlastenequivalent (WEQ) toe te kennen (art 6.3 van de SOK) en de gelden te gebruiken voor de daadwerkelijke aanleg van het warmtenet (art. 6.2 van de SOK).

1.2 Voor de projectbijdragen particuliere eigenaren is er sprake van subsidieverlening d.m.v. een lening en daarmee staatssteun

Volgens artikel 6.4 van de SOK kwalificeert de voorfinanciering projectbijdragen particuliere woningeigenaren zich als een renteloze lening. Zodra een particuliere woningeigenaar een aansluitovereenkomst met Eneco aangaat, ontstaat een aflossingsverplichting voor Eneco richting de gemeente van de alsdan geïndexeerde projectbijdrage (art 6.5 van de SOK). Eneco en de gemeente zijn vorig jaar overeengekomen dat een jaar voor afloop van de concessie, die (art 5.4 van de CO) van rechtswege uiterlijk per 1 januari 2063 eindigt¹, zij inschatten welk deel van het voorgefinancierde bedrag door de gemeente mogelijk aan Eneco zal worden kwijtgescholden (art. 6.6 van de SOK). Daarbij wordt aangetekend dat uiterlijk op 1 januari 2063 de gemeente door de jaarlijkse rapportages van Eneco (die tussen 2022 t/m 2062 plaatsvinden), o.a. over het aantal aansluitingen, uiteraard zelf ook een inschatting van de kwijtschelding kan maken. De mogelijke kwijtschelding aan het einde van de concessieperiode en de afwezigheid van een rentevergoeding wordt gezien als een subsidie conform de Awb en als staatssteun.

De gemeente en Eneco zijn (art. 9.1 van de SOK) overeengekomen dat Eneco bij de gemeente gelijktijdig aanvraag zal doen voor zowel een subsidie in de vorm van een lening – in verband met de voorfinanciering projectbijdragen particuliere woningeigenaren – als het verzoek om

¹ Art 5.3 van de CO stelt dat de Concessie geldt voor de duur van 30 jaren, die aanvangt op het Exploitatiemoment van het laatst aangesloten gebouw in het concessiegebied, maar uiterlijk op 1 januari 2033, en derhalve lopende tot en met (uiterlijk) 31 december 2062.

vooruitbetaling projectbijdrage gemeentelijk vastgoed. De projectbijdrage gemeentelijk vastgoed wordt ook in het verzoek om staatsteun meegenomen.

1.3 De bevoorschotting vindt geïndexeerd plaats

Conform bijlage 2 van de SOK ontvangt Eneco als gevolg van een positief collegebesluit zowel in het eerste kwartaal 2022 als in het eerste kwartaal 2023 een bevoorschotting.

	Projectbijdragen particuliere woningeigenaren	Projectbijdragen gemeentelijk vastgoed	Totaal te betalen per jaarschijf
In de aanvraag	€ 3.816.141	€ 1.023.844	
Uitkering 1 ^{ste} kw. 2022	€ 1.984.378	€ 532.395	€ 2.516.733
Uitkering 1 ^{ste} kw. 2023	€ 2.023.669	€ 542.936	€ 2.566.605
Totaal geïndexeerd uitgekeerd	€ 4.008.047	€ 1.075.331	€ 5.083.378

Volgens art. 5.8 van de SOK indexeert Eneco deze projectbijdragen in de periode 2021 t/m 2023 met 1,98% per jaar.

2.1 De kennisgevingsprocedure art 46 AGVV.

De voorfinanciering en de vooruitbetaling van projectbijdragen is staatsteun in de zin van art. 107 lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Dit moet in beginsel gemeld worden bij de Europese Commissie. Op het eerste gezicht zijn er goede mogelijkheden om deze steun, zonder voorafgaande aanmelding bij Europese Commissie, op geoorloofde wijze ten uitvoer te brengen. Dit kan door gebruik te maken van één van de vrijstellingen op deze aanmeldplicht. Daarvoor heeft de gemeente advies ingewonnen bij AKD advocaten. AKD geeft aan dat de meest voor de hand liggende mogelijkheid daartoe art 46 van de AGVV - de kennisgevingsprocedure - is. Op grond van dit artikel kan steun worden verleend voor de ontwikkeling van lokale warmtenetten. Belangrijk daarbij is dat het moet gaan om een warmtenet dat als energie-efficiënt geldt, en dat de steun enkel ten goede kan komen aan investeringskosten van het netwerk.

De kennisgeving loopt via het Coördinatiepunt Staatsteun van BZK. Zij controleert de kennisgeving inhoudelijk, stelt zonodig aanvullende vragen of maakt opmerkingen, die tot aanvulling of aanpassing kan leiden. Pas wanneer BZK de kennisgeving voldoende compleet en onderbouwd acht, kan deze door de gemeente gefinaliseerd worden. Vervolgens ondertekent BZK de kennisgeving, waarna deze wordt doorgezonden naar de plaatselijke vertegenwoordiger van Nederland bij de EU die de kennisgeving uiteindelijk valideert.

E. Duurzaamheid

Zie onder Maatschappelijk doel.

F. Kanttekening en risico's:

1.1 Door een positief Collegebesluit treden beide overeenkomsten in werking

SOK en CO zijn aangegaan onder opschortende voorwaarden (identiek in art 11.4 van de SOK en art 13.4 van de CO). Beide overeenkomsten zijn op 17 december 2020 door de contractpartijen getekend. Inmiddels hebben separaat daaraan alle bestuursorganen van de drie partijen hun goedkeuring verleend. Zodra het college een positief besluit over deze adviesnota en de daarbij behorende bijlagen neemt, is aan alle voorwaarden voldaan en treden de verplichtingen uit de beide overeenkomsten in werking.

NB: wanneer het college niet tot een positief besluit zou komen, is de precontractuele fase al zo ver gevorderd dat de gemeente schadevergoedingsplichtig is.

3.1 Subsidieverleningsbeschikking en Uitvoeringsovereenkomst lening krijgen pas rechtskracht als het kennisgevingstraject volledig is afgerond

AKD Benelux Lawyers adviseert de gemeente om conform, de op grond van het EU-staatssteunrecht op haar rustende verplichtingen, niet eerder tot het verlenen van subsidie en het sluiten van de Uitvoeringsovereenkomst lening over te gaan, dan nadat het kennisgevingstraject volledig is afgerond. Nu de kennisgevingsprocedure - als deze in samenspraak met beide partijen goed is voorbereid - 20 werkdagen in beslag neemt, kan deze nog voor het einde van het jaar in zijn geheel zijn doorlopen.

3.2 De gemeentelijke gebouwen

1. Om de betaling van de projectbijdragen gemeentelijke vastgoed aan Eneco rechtmatig te laten verlopen, dient door de gemeenteraad tijdig – voor de bevoorschotting van 2023 - een investeringskrediet te worden gevoteerd.
2. Conform art. 3.2 van de SOK verbindt de gemeente zich jegens Eneco om 100% (art 6.7 van de SOK) van haar gebouwen bouwkundig en installatietechnisch tijdig gereed te maken voor de aansluiting op het warmtenet. De gebouwcodelijst voor gemeentelijk vastgoed Nieuwe Energie voor Groenord (voortaan NEvG) bevat afspraken in welk jaar, welk gemeentelijk gebouw, over moet. Op 1 januari 2031 moeten alle op de lijst voorkomende gebouwen aansluitgereed zijn, waarbij de gemeente tevens rekening dient te houden met de kosten voor verduurzaming. Zo dient de sporthal per 1.1.2026 aansluitgereed te zijn, het zwembad per 1.1.2027 en het Stedelijk Gymnasium per 1.1.2030. Waarbij voor het laatste gebouw moet worden aangetekend dat het bestuur van de Stichting Openbare Scholengemeenschap in de gemeenten Schiedam en Vlaardingen daarover beslist.
3. Het is nog onduidelijk of een deel van het gemeentelijk vastgoed in Groenord de komende jaren zal worden gesloopt. In dat geval treedt art 7.5 van de SOK in werking. De gemeente dient één en ander te compenseren door andere gebouwen te laten aansluiten. Wanneer er echter wordt vastgesteld dat er minder WEQ's worden afgenomen, treedt het boetebeding in werking en is de gemeente voor de resterende jaren van de aanloop en concessieperiode boeteplichtig.
4. Dit boetebeding treedt ook in werking indien de gebouwen niet tijdig aansluitgereed zijn. Art. 7.4 van de SOK geeft aan dat in de planning voor de gemeente een bepaalde achterstand mag zitten, Indien deze wordt overschreden, brengt Eneco per WEQ een boetebedrag van € 333 per jaar in rekening. Voor het zwembad – dat goed is voor 167 WEQ – komt dat op jaarbasis neer op een bedrag van € 55.611.

G. Financiën:

-
1. De gemeente heeft zich in art 1.4 van de SOK ter waarborging van de woonlastenneutraliteit vastgelegd tot de voorfinanciering van de projectbijdragen voor particuliere woningeigenaren en de vooruitbetaling van projectbijdragen voor het gemeentelijk vastgoed. In het eerste kwartaal van 2022 vindt een bevoorschotting plaats van € 2.516.733 en in het eerste kwartaal van 2023 € 2.566.605
 2. Eneco verwacht in 2028 de eerste woningen van particuliere woningeigenaren aan te sluiten. Alle door Eneco te sluiten aansluitovereenkomsten leiden vanaf dat moment tot uiterlijk 31 december 2062 tot terugbetaling van de alsdan geïndexeerde projectbijdrage (art 6.7 SOK). Volgens art 6.11 van de SOK is afgesproken dat gedurende de looptijd het
-

-
- totaal van het door Eneco af te lossen bedrag van de projectbijdragen particuliere woningeigenaren niet hoger dan € 4.839.985 is.
3. Op basis van het raadsbesluit NEvG zijn afspraken gemaakt met de BNG om leningen aan te gaan om deze voorfinanciering van de aansluitkosten op het warmtenet aan Eneco te kunnen voldoen. De hiermee gepaard gaande rentelast in de gemeentelijke begroting bedraagt circa € 7.500 op jaarbasis en zal opgevangen worden binnen het taakveld treasury in het onderdeel algemene dekkingsmiddelen.
 4. Om de betaling van de projectbijdragen gemeentelijke vastgoed aan Eneco rechtmatig te laten verlopen, wordt de gemeenteraad voorgesteld om via de eerste Technische Aanpassing 2022 - een investeringskrediet te worden gevoteerd.

H. Uitvoering (TA-tekst, planning, communicatie, publicatie, evaluatie/controle etc.):

1. De TA-tekst voor het voteren investeringskrediet gemeentelijke gebouwen Nieuwe Energie voor Groenord
De gemeente, Woonplus en Eneco hebben gezamenlijk de ambitie om Groenord aardgasvrij te maken. Door het realiseren van een warmtenet - voor al het vastgoed in de wijk - wordt de uitstoot van CO₂ minder. Hierdoor ondergaat de kwaliteit van de leefomgeving zowel op korte - als lange termijn een verbetering.

Eneco en de gemeente hebben afspraken gemaakt over de vooruitbetaling en voorfinanciering van de projectbijdragen zodat de overstap naar duurzamere warmte op wijkniveau woonlastenneutraal kan worden aangeboden. Het doel van dit financieringsarrangement is om de bijdrage aansluitkosten zo laag mogelijk te houden, om zodoende de financiële drempel voor huiseigenaren te verlagen.

In het raadsvoorstel en -besluit (20VR056) van 15 december 2020 is aangegeven dat het gemeentelijk vastgoed op termijn eveneens zal worden aangesloten op het warmtenet. Hiervoor is conform het financieringsarrangement een projectlening aangetrokken bij BNG-bank om dit mogelijk te maken. Ter verdere uitvoering van het raadsbesluit is het noodzakelijk dat de raad nog een investeringskrediet voteert voor het deel van het financieringsarrangement wat betrekking heeft op het gemeentelijk vastgoed. De feitelijke aansluiting hiervan is gepland voor een latere fase maar om aan de gemaakte afspraken van voorfinanciering te voldoen is thans reeds een investeringskrediet noodzakelijk. Conform art 3.2 van de samenwerkingsovereenkomst heeft de gemeente zich jegens Eneco verbonden om haar gebouwen bouwkundig en installatietechnisch tijdig gereed te maken voor de aansluiting op het warmtenet. Hiervoor zal bij vooruitbetaling een totaalbedrag ad € 1.075.331 mln. (in het 1^e kwartaal 2022 € 532.395 mln. en in het 1^e kwartaal 2023 € 542.936 mln.) worden overgemaakt door de gemeente aan Eneco.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet voor het gemeentelijk vastgoed ad € 1,1 mln. te voteren. De afschrijving en rentelasten (circa € 58.000) zullen zoals het er nu naar uit ziet pas in de gemeentelijke begroting worden opgenomen vanaf 2025/2026. De gebouwcodelijst voor gemeentelijk vastgoed NEvG bevat afspraken wanneer, welk gemeentelijk gebouw, over moet op het warmtenet. Deze financiële effecten zullen te zijner tijd via het MPV (gemeentelijk vastgoed), danwel het IHP (schoolgebouwen) worden opgenomen en vervolgens in de gemeentelijke begroting worden verankerd. De reden om het krediet nu al te voteren is dus gelegen in het feit dat de voorfinanciering

van de gemeentelijke gebouwen aan Eneco in het eerste kwartaal van 2022 moet plaatsvinden.

De gemeenteraad besluit om:

- een investeringskrediet voor het gemeentelijk vastgoed te voteren ad € 1.075.331 voor het aansluiten van het gemeentelijk vastgoed op het warmtenet;
- 2. De tekst van de adviesnota, Subsidieverleningsbeschikking en Uitvoeringsovereenkomst lening is afgestemd met AKD Benelux Lawyers.
- 3. Na een positief collegebesluit:
 - a. publiceert de gemeente een weblink naar de volledige tekst van de steunmaatregel) op haar website;
 - b. vervolgens voert de gemeente de gegevens voor de kennisgevingsprocedure in de door de BZK ter beschikking gestelde SANI applicatie.
 - c. Tot slot dient van de kennisgeving op www.Schiedam.nl te worden verwezen naar het State Aid register van de Europese Commissie en naar de Transparency Aid Module (voor steunmaatregelen boven de € 500.000 geldt een aanvullende transparantieplichting)

Bijlage(n):

- 1. Subsidieverleningsbeschikking en de Uitvoeringsovereenkomst lening;
- 2. Verzoek tot het verlenen van subsidie en staatssteun door Eneco van 15 december 2020; en
- 3. Gebouwcodelijst gemeentelijk vastgoed.

Onder geheimhouding:

- 1. Rapport van feitelijke bevindingen met betrekking tot 'Nieuwe Energie voor Groenord van Daamen & van Sluis Accountants en Belastingadviseurs;
 - 2. Toelichting op de AGVV kennisgeving; project Nieuwe Energie voor Groenord; en
 - 3. Ingevuld publicatieblad van de Europese Unie bijlage II gegevens betreffende op de voorwaarden van deze verordening vrijgestelde staatssteun.
-